

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P3095

[Total No. of Pages : 4

[4907]-205

M.A. (Part - I) (Semester - II)

SOCIOLOGY

SO - 07 : Health and Society

(2008 Pattern) (Optional Paper)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one of the following questions within 500 words. **[20]**

- a) "Prevention is better than cure" - Explain.
- b) Explain in detail with illustrations the need importance of the preventive treatment.

Q2) Answer any one of the following questions within 500 words. **[20]**

- a) What is the need of public Health Programme? Critically analyse the Health related Public Programmes in India.
- b) What is Health? Explain the scope of Health.

Q3) Answer any two of the following questions within 250 words each. **[20]**

- a) Explain in detail the concept of Community Health.
- b) Evaluate the Health Policy of Government of India.
- c) Critically analyse the consequences of Food and Drug Adulteration.
- d) Explain the impact of Globalization of Health care in India.

P.T.O.

Q4) Write short notes on any four of the following within 100 words each : **[20]**

- a) Functional Approach of Health & Medicines
- b) Conflict Approach of Health and Medicines
- c) Ecology of Disease
- d) Health as a fundamental right
- e) Disease and society
- f) Role of food in Human Health

Total No. of Questions : 4]

P3095

[4907]-205

M.A. (Part - I) (Semester - II)

SOCIOLOGY

SO - 07 : Health and Society

(2008 Pattern) (Optional Paper)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे 500 शब्दांत उत्तर लिहा. [20]
- अ) 'आजारावर औषधोपचारापेक्षा प्रतिबंधात्मक उपाय चांगले' - स्पष्ट करा.
ब) रोगप्रतिबंधात्मक उपायांची गरज व महत्त्व सोदाहरण सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे 500 शब्दांत उत्तर लिहा. [20]
- अ) सार्वजनिक आरोग्य कार्यक्रमांची गरज का आहे? भारतातील आरोग्य विषयक सार्वजनिक कार्यक्रमांचे टीकात्मक परीक्षण करा.
ब) आरोग्य म्हणजे काय? आरोग्याची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची प्रत्येकी 250 शब्दांत उत्तर लिहा. [20]
- अ) 'समुदाय आरोग्य' संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
ब) भारत सरकारचे आरोग्यविषयक धोरणाचे मूल्यमापन करा.
क) अन्न आणि औषध भेसळीच्या परिणामांचे टीकात्मक परीक्षण करा.
ड) भारतातील आरोग्य रक्षणावरील जागतिकीकरणाचा प्रभाव स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही चारवर प्रत्येकी 100 शब्दांत टीपा लिहा.

[20]

- अ) आरोग्य व औषधांचा कार्यात्मक दृष्टिकोन
- ब) आरोग्य व औषधांचा संघर्षात्मक दृष्टिकोन
- क) रोगाची/परिसरशास्त्र विषयक/पर्यावरणविषयक स्थिती
- ड) आरोग्याचा मूलभूत हक्क
- इ) रोग आणि समाज
- फ) मानवी आरोग्यातील आहाराची भूमिका

